

HRVATSKI JEZIK
Standardi obrazovnog postignuća za završetak osnovnoškolskog obrazovanja
Opća predmetna kompetencija (OPK)
<p>Učenici govore i pišu koristeći se latiničnim pismom u raznim komunikacijskim situacijama i digitalnom okruženju, primjenjujući pravopisnu normu. Njeguju kulturu dijaloga i poštiju osnovne norme komunikacije. Imaju razvijen rječnik i sposobni su koristiti se jezikom kako bi iskazali svoje stvaralačke mogućnosti.</p> <p>Primjenjuju osnovna načela u tumačenju književnih i drugih umjetničkih djela iz hrvatske i svjetske baštine gradeći postupno svoj estetski ukus. Čitanjem i doživljavanjem književnih djela razvijaju maštovitost, sposobnost istraživačkog promatranja, razumijevanja sebe i drugih, kritičko mišljenje; njeguju moralnu prosudbu, empatiju i asocijativno povezivanje. Učenici čitaju i usmjereno pristupaju tumačenju raznih neknjiževnih tekstova (uključujući digitalne izvore i medijske sadržaje) kako bi razvijali sposobnost odabira, vrednovanja i korištenja informacija, odgovorno se odnoseći prema intelektualnoj svojini. Sigurno se koriste informacijsko-komunikacijskim tehnologijama u svrhu učenja.</p> <p>Stečena znanja iz jezika i književnosti rabe radi daljnog učenja i usavršavanja, kao i snalaženja u društvenom životu (rješavanje problemskih situacija, suradnja, preuzimanje inicijativa, razvijanje odgovornog odnosa prema sebi i drugima i sl.).</p> <p>U skladu s dobi, razumiju mjesto, ulogu i značaj jezika i književnosti u očuvanju nacionalnog identiteta i tradicije, kako bi njegovali kulturu svojeg naroda i poštivali i uvažavali različitosti drugih kultura.</p> <p>Osvještavaju potrebu očuvanja hrvatskih narječja i govora te se stvaralački izražava na zavičajnom idiomu. Primjenom znanja iz hrvatskog jezika lakše usvajaju strane jezike.</p> <p>Primjenjuju raznovrsne strategije učenja i funkcionalno povezuju sadržaje raznih nastavnih predmeta.</p>
OSNOVNA RAZINA
Specifična predmetna kompetencija 1 (SPK1)
<p>Učenici razumiju pojam jezika, znaju kojim jezikom govore i prepoznaju mjesto i ulogu hrvatskoga jezika u društvu. Razlikuju standardni jezik od narječja. Primjenjuju pravogovornu i pravopisnu normu. Imaju razvijen rječnik, u skladu s dobi, a riječi upotrebljavaju u skladu s komunikacijskom situacijom. Znaju opisati svoj doživljaj književnog djela i izdvojiti tražene informacije u neknjiževnu tekstu (linearnom i nelinearnom). Poznaju najznačajnije stvaratelje iz nacionalne i svjetske književnosti i njihova djela iz programa. Povezuju pročitana književna djela predviđena programom s njihovim autorima. Razlikuju usmenu i autorsku književnost. Tumače književna djela iz programa po zadanim kriterijima (samostalno ili uz pomoć nastavnika).</p>
Specifična predmetna kompetencija 2 (SPK2)
<p>Učenici povezuju znanja iz gramatike i pravopisa s jezičnim situacijama u kojima ih primjenjuju. Govore jasno, čitaju tečno, znaju iskazati svoje mišljenje. Sugovornika slušaju pozorno, uvažavajući njegovo mišljenje. Sastavljaju jednostavan govoren ili pisani tekst o doživljaju književnoga djela, kao i o temama iz svakodnevnog života i svijeta mašte. Čitaju književne i neknjiževne tekstove koristeći se raznim</p>

tehnikama čitanja. Razlikuju osnovna i prenesena značenja u raznim vrstama tekstova. Upotrebljavaju razne izvore spoznaje, uspoređuju informacije i vrednuju ih.

Specifična predmetna kompetencija 3 (SPK3)

Učenici se služe standardnim jezikom u raznim komunikacijskim situacijama. Izražavaju svoje mišljenje argumentirano, uvažavajući tuđe stavove. Biraju odgovarajući jezični izraz u skladu s kontekstom. Stvaraju različite vrste tekstova. Čitaju, razumiju i parafraziraju književne i neknjiževne tekstove. Upotrebljavaju i razne strategije čitanja i učenja, razvijaju čitateljsku pismenost. Iskazuju ljubav prema književnosti i poštuju vrijednosti nacionalne kulture i kulture drugih naroda. Imaju razvijene čitateljske navike i shvaćaju značaj čitanja za razvoj vlastite opće kulture i znanja. Prepoznaju oblike verbalne agresije (nepristojno obraćanje, nepoštovanje sugovornika, vrijeđanje, govor mržnje i sl.) kao negativnu pojavu.

Ishodi obrazovnog ciklusa (IOC) – za kraj obveznog osnovnoškolskog obrazovanja:

Osnovna razina:

SPK1	SPK2	SPK3
Učenici:	Učenici:	Učenici:
– HJ.OO.O.1.1. Poznaju narječja hrvatskoga jezika.	– HJ.OO.O.2.1. Povezuju teorijska znanja iz gramatike s klasifikacijom jezičnih pojava u jednostavnoj jezičnoj situaciji.	– HJ.OO.O.3.1. Rabe znanja iz jezika kako bi se pravilno, jasno i primjereno komunikacijskoj situaciji izražavali pisanim i usmenim putem.
– HJ.OO.O.1.2. Razlikuju otvornike i zatvornike, pravilan od nepravilnog izgovora glasa.	– HJ.OO.O.2.2. Služi se pravopisom hrvatskoga jezika i rječnicima za rješavanje jezičnih i pravopisnih nedoumica.	– HJ.OO.O.3.2. Mogu pročitati informaciju iskazanu u raznim oblicima (tablica, grafikon, hipertekst...) i tumače je na razne načine (usmeno, pismeno, vizualno, digitalno).
– HJ.OO.O.1.3. Razlikuju promjenjive i nepromjenjive riječi, imenuju vrste riječi i razvrstavaju ih prema osnovnim gramatičkim kategorijama.	– HJ.OO.O.2.3. Čitaju književne i neknjiževne tekstove (linearne i nelinearne); pozorno i s razumijevanjem slušaju jednostavnije izlaganje (npr. predavanje uživo ili audio, audio-vizualno ili digitalno izlaganje) izgrađujući navike čitanja i aktivnog slušanja.	– HJ.OO.O.3.3. Pišu primjenjujući razne pripovjedne tehnike i razne funkcionalne stilove.
– HJ.OO.O.1.4. Razlikuju jednostavne riječi od tvorenica.	– HJ.OO.O.2.4. Iskazuju svoj doživljaj o govorenom ili pisanim tekstu (npr. koliko im se tekst sviđa, je li im zanimljiv/neobičan; koji je osnovni osjećaj i ton teksta i sl.).	– HJ.OO.O.3.4. Usklađuju odgovarajući jezični izraz s kontekstom (uključujući i konstruktivnu komunikaciju u suradnji s drugima, u skupini i medijskom prostoru).

<p>– HJ.OO.O.1.5. Prepoznaju osnovne rečenične dijelove; razlikuju nezavisne od zavisnih rečenica; imenuju vrste nezavisnih rečenica.</p>	<p>– HJ.OO.O.2.5. Povezuju sadržaj književnog djela s vlastitim ili tuđim iskustvom.</p>	<p>– HJ.OO.O.3.5. Izražavaju argumentirano svoje mišljenje u skladu s kontekstom, uvažavajući tuđe stavove.</p>
<p>– HJ.OO.O.1.6. Razumiju značenja riječi, ustaljenih izraza i frazeologizama s kojima se susreću u školskim tekstovima i svakodnevnoj komunikaciji.</p>	<p>– HJ.OO.O.2.6. Sažimaju i prepričavaju prozni tekst razlikujući glavno od sporednoga; tumače tekst (opisuju likove, postupke, zaključuju...).</p>	<p>– HJ.OO.O.3.6. Prepoznaju govor mržnje i diskriminacijske stavove u svakodnevnim situacijama i u medijima kao negativnu pojavu; poštuju osobne i kulturološke različitosti.</p>
<p>– HJ.OO.O.1.7. Uočavaju osnovne leksičke pojave (jednoznačnost i više značnost riječi) i leksičke odnose (sinonimiju, homonimiju i antonimiju).</p>	<p>– HJ.OO.O.2.7. Biraju i prilagođavaju komunikacijskoj situaciji odgovarajuća izražajna (verbalna i neverbalna) sredstva, leksik i pripovjedne tehnike u pisanom i govorenom tekstu.</p>	<p>– HJ.OO.O.3.7. Razvijaju čitateljsku pismenost (pronalaže informacije, razumiju opće značenje teksta, tumače značenje teksta) kao sredstvo za učenje drugih predmeta.</p>
<p>– HJ.OO.O.1.8. Znaju pravopisna pravila i primjenjuju ih u jednostavnijim primjerima.</p>	<p>– HJ.OO.O.2.8. Uočavaju informacije u tekstu koje ne razumiju i nalaze načine za spoznaju (postavljaju pitanja); pronalaže informacije iz teksta prema zadanom kriteriju.</p>	<p>– HJ.OO.O.3.8. Primjenjuju razne strategije čitanja i prilagođavaju ih prirodi teksta i svrsi čitanja (obavještavanje, učenje, estetski doživljaj, zabava); čitaju, razumiju i tumače nelinearne tekstove.</p>
<p>– HJ.OO.O.1.9. Razlikuju službeno od neslužbenog izražavanja i povezuju način izražavanja s komunikacijskom situacijom.</p>	<p>– HJ.OO.O.2.9. Upotrebljava sadržaj i kazalo pojmove u traženju informacija.</p>	<p>– HJ.OO.O.3.9. Imaju razvijene čitateljske navike i shvaćaju značaj čitanja za razvoj vlastite opće kulture i znanja.</p>
<p>– HJ.OO.O.1.10. Povezuju pročitana književna djela s njihovim autorima; samostalno priopćavaju osnovni sadržaj djela, osnovnu temu, glavni motiv djela i njegove glavne likove, vrijeme i mjesto radnje; razlikuju osnovne pripovjedne tehnike.</p>		<p>– HJ.OO.O.3.10. Razumiju značaj književnosti i kulture u svojem životu; razvijaju kreativnost i vlastite stvaralačke sposobnosti; vrednuju književnost kao važan dio nacionalne, europske i svjetske kulture i kao sredstvo za promociju različitih kultura.</p>
<p>– HJ.OO.O.1.11. Klasificiraju tekstove prema raznim kriterijima: književni/neknjiževni tekst, usmena/autorska</p>		<p>– HJ.OO.O.3.11. Upotrebljavaju znanja iz jezika i književnosti za sudjelovanje u različitim kulturnim sadržajima (priredbe, predstave, književne večeri, izložbe,</p>

književnost; djelo u prozi/djelo u stihu; književni rod (epski, lirski, dramski).		performanse...), ostvaruju unaprijed osmišljene ideje, sudjeluju u projektima koji se tiču škole i lokalne zajednice.
		– HJ.OO.O.3.12. Upotrebljavaju pisana i tiskana slova; sastavljaju jednostavniji govoreni ili pisani tekst prema zadanom kriteriju, odgovorno se odnoseći prema pitanjima vezanim uz intelektualno vlasništvo.
		– HJ.OO.O.3.13. Uviđaju značaj jezika u njegovanju kulturnoga i nacionalnog identiteta; poštuju jezike drugih nacionalnih manjina u Republici Srbiji i poznaju njihovu kulturnu baštinu i povijesno nasljeđe.

SREDNJA RAZINA

Specifična predmetna kompetencija 1 (SPK1)

Učenici znaju osnovne podatke o porijeklu i razvoju standardnog jezika, narječjima i povijesnom razvoju. Poznaje osnovna povijesna razdoblja u razvoju hrvatskoga jezika i razumije značaj povijesti jezika za kulturu hrvatskoga naroda. Povezuju povijesne činjenice s jezičnim promjenama tijekom stoljeća. Imaju osnovna znanja iz raznih područja gramatike (fonetike, fonologije, morfologije, sintakse, leksikologije, stilistike) i pravopisa i primjenjuju ih u govoru i pisanju. Imaju razvijen rječnik u skladu s dobi, razlikuju službeno od neslužbenog izražavanja i povezuju način izražavanja s komunikacijskom situacijom. Pri tumačenju književnog djela uočavaju osnovna tematska, kompozicijska i jezično-stilska obilježja epskoga, lirskoga i dramskog teksta. Poznaju osnovne književne termine i prikladno ih primjenjuju u tumačenju književnih djela. Samostalno analiziraju izdvojen problem u književnom i neknjiževnom tekstu.

Specifična predmetna kompetencija 2 (SPK2)

Učenici povezuju informacije iz raznih područja služeći se rječnicima, priručnicima, enciklopedijama i drugim izvorima informacija, uključujući i digitalne. Svoje mišljenje o svakodnevnim temama znaju jasno oblikovati, argumentirati i javno iskazati. Sastavljaju logičan i strukturiran složeniji govoreni ili pisani tekst. Tumače ključne elemente strukture književnog djela, kao i njegova tematska, idejna, stilska, jezična i kompozicijska obilježja. Tumače idejne i formalne dijelove književnoga i neknjiževnog teksta. Analiziraju izdvojen problem u tekstu i znaju argumentirati svoje mišljenje.

Specifična predmetna kompetencija 3 (SPK3)

Učenici njeguju vlastiti govor i sastavljaju složenije pisane tekstove o raznim temama poštujući jezičnu normu. Rabe obveznu i izbornu literaturu i znaju preporučiti književno djelo te obrazložiti svoj izbor. Primjenjuju osnovne književne termine u tumačenju književnih djela.

Imaju razvijenu čitateljsku kulturu, čitaju radi umjetničkog doživljaja književnog djela, znanja, bogaćenja leksičkog fonda. Povezuju informacije iz neknjiževnih tekstova uspoređujući ih s osobnim iskustvom. Upotrebljavaju znanja iz jezika i književnosti za stvaranje raznih kulturnih sadržaja.

Ishodi obrazovnog ciklusa (IOC) – za kraj prvoga ciklusa obveznog obrazovanja:

Srednja razina:

SPK1	SPK2	SPK3
Učenici: – HJ.OO.S.1.1. Razlikuju materinski, standardni, službeni i manjinski jezik.	Učenici: – HJ.OO.S.2.1. Tumače obilježja materinskoga, standardnoga, službenoga i manjinskog jezika na primjeru hrvatskoga jezika.	Učenici: – HJ.OO.S.3.1. Izražavaju svoje mišljenje u školskom, privatnom, javnom i medijskom kontekstu služeći se standardnim jezikom, uz svijest o društvenim normama i kulturološkim različitostima.
– HJ.OO.S.1.2. Navode osnovne etape u razvoju standardnog jezika kod Hrvata i najznačajnije kulturno-povijesne spomenike; klasificiraju narječja hrvatskoga jezika i njihove govore.	– HJ.OO.S.2.2. Primjenjuju teorijska znanja u uočavanju, prikazivanju i analizi gramatičkih pojava u složenijoj jezičnoj situaciji na svim jezičnim razinama (fonetskoj, fonološkoj, morfološkoj, sintaktičkoj, leksičkoj i stilističkoj).	– HJ.OO.S.3.2. Upotrebljavaju razvijene vještine suradnje, kulturu komunikacije, kulturu vlastitog verbalnoga i neverbalnog izražavanja, vještine slušanja i uvažavanja tuđeg mišljenja u raznim komunikacijskim situacijama i medijskom prostoru.
– HJ.OO.S.1.3. Uočavaju razlike između zavičajnoga i standardnog naglašavanja riječi; znaju odrediti mjesto naglaska u riječi.	– HJ.OO.S.2.3. Uočavaju i ispravljaju pogreške u svojem i tuđem tekstu u skladu s pravopisnom normom.	– HJ.OO.S.3.3. Njeguju kulturu svojeg naroda i poštuju i uvažavaju različitosti drugih kultura.
– HJ.OO.S.1.4. Primjenjuju znanja o podijeli glasova i glasovnim promjenama u govoru i pisanju.	– HJ.OO.S.2.4. Čitajući književna djela na hrvatskome jeziku te učenjem pravila o ostvaraju jata, pravilno zapisuju riječi u kojima se ostvaruje refleks jata.	– HJ.OO.S.3.4. Upotrebljavaju čitateljsku pismenost (razmišljaju o tekstu i vrednuju njegov sadržaj; uspoređuju činjenice i stavove iznesene u tekstu s vlastitim predodžbama, traže dokaze u tekstu i suprotstavljaju ih dokazima iz drugih izvora informacija, koristeći se općim i posebnim znanjima, ali i sposobnosti apstraktnog razmišljanja) u raznim područjima, (umjetničkom, digitalnom, informatičkom, finansijskom,

		zdravstvenom, medijskom, znanstvenom, matematičkom...).
– HJ.OO.S.1.5. Razlikuje vrste promjenjivih riječi i njihove gramatičke kategorije, kao i sve glagolske oblike (osim imperfekta).	– HJ.OO.S.2.5. Upotrebljavaju razne strategije čitanja (čitanje naglas, čitanje u sebi, interpretativno čitanje, usmjereni čitanje, fleksibilno čitanje) i učenja u skladu s postavljenim ciljem.	– HJ.OO.S.3.5. Razvijaju čitateljske navike; znaju preporučiti književno djelo, obrazložiti svoj izbor i vrednovati preporuke drugih.
– HJ.OO.S.1.6. Prepoznaju dijelove tvorenica (korijen, tvorbenu osnovu, predmetak, dometak) u jednostavnijim primjerima, razvijajući jezični osjećaj i bogateći svoj rječnik.	– HJ.OO.S.2.6. Redovito čitaju književna djela iz školskog programa i djela po svojem slobodnom izboru, stjecući čitateljske navike i razvijajući književni/estetski ukus.	– HJ.OO.S.3.6. Razumiju međusobne veze književnosti i kulture; oblikuju svoje estetske i etičke stavove pomoću literature.
– HJ.OO.S.1.7. Analiziraju jednostavnije rečenice građene po osnovnim modelima; poznaju vrste zavisnih rečenica i razumiju njihovu ulogu.	– HJ.OO.S.2.7. Doživljavaju književno djelo iskazujući osobne dojmove; tumače književni i neknjiževni tekst ističući važne detalje; povezuju, uspoređuju i obrazlažu svoje zaključke činjenicama iz teksta i osobnog iskustva.	– HJ.OO.S.3.7. Upotrebljavaju znanja iz jezika i književnosti za stvaranje i/ili vrednovanje raznih kulturnih sadržaja; kritički prosuđuju, iznose vlastite stavove te ih obrazlažu.
– HJ.OO.S.1.8. Znaju i tumače značenja riječi i frazeologizama koji se javljaju u literarnim i medijskim tekstovima namijenjenim mladima i pravilno ih upotrebljavaju.	– HJ.OO.S.2.8. Tumače uzročno-posljedične odnose u vezi s događajima u tekstu, postupcima i obilježjima likova, povijesnim i društvenim kontekstom, tj. motivima, stilsko-jezičnim sredstvima u poeziji; otkrivaju idejni sloj teksta.	– HJ.OO.S.3.8. Sastavljaju govorene ili pisane tekstove na temelju naučenoga, obvezne i izborne literature; znaju citirati i/ili parafrazirati tuđe tekstove; stvaraju medijske tekstove jednostavnijih struktura (vijest, obavijest).
– HJ.OO.S.1.9. Prepoznaju funkcionalne stilove (književno-umjetnički, znanstveni, administrativni, novinarski i razgovorni) na temelju njihovih obilježja i primjenjuju ih u skladu s komunikacijskom situacijom.	– HJ.OO.S.2.9. Procjenjuju postupke i osobine likova i tako oblikuju i preispituju moralne stavove.	– HJ.OO.S.3.9. Uvažavaju kulturnu raznolikost Republike Srbije; cijene kulturu i baštinu svojega zavičaja; iskazuju ljubav i poštovanje prema vrijednostima nacionalne kulture i kulture drugih naroda.
– HJ.OO.S.1.10. Dosljedno primjenjuju pravopisna pravila te pravilno zapisuju riječi s refleksom jata.	– HJ.OO.S.2.10. Razlikuju subjektivnost od objektivnosti u izražavanju, činjenice od tumačenja, prepoznaju metaforičnost; humor,	

	ironiju; prepoznaju svrhu i cilj izražavanja (propaganda, manipulacija, reklama, obavještavanje...).	
– HJ.OO.S.1.11. Razvrstavaju književna djela u osnovne književne kontekste (hrvatska/svjetska, usmena/autorska, lirska/epska/dramska).	– HJ.OO.S.2.11. Organiziraju govoreni ili pisani tekst (osmišljavaju i preoblikuju plan, strukturiraju i preuređuju sadržaj, povezuju dijelove u skladnu govorenou ili pisanu cjelinu).	
– HJ.OO.S.1.12. Uočavaju i navode značajke lirskoga, epskoga i dramskoga književnog roda; razlikuju osnovne književne (pjesma, pripovijetka, roman...) i književno-znanstvene vrste (biografiju, autobiografiju, dnevnik, putopis i znanstveno-popularne tekstove).	– HJ.OO.S.2.12. Samostalno pronalaze, povezuju informacije iz tekstova iz različitih područja i rabe ih u učenju i svakodnevnim životnim situacijama.	
– HJ.OO.S.1.13. Razlikuju autora književnog djela od pripovjedača, dramske osobe ili lirskog subjekta; književni tekst od neknjiževnog teksta koji obrađuju iste/slične teme, likove i događaje.	– HJ.OO.S.2.13. Uočavaju filmska obilježja i povezuju ih s obilježjima odgovarajućeg filmskog roda.	
– HJ.OO.S.1.14. Imenuje sljedeće elemente književne strukture: retrospektivno i kronološko pripovijedanje, pripovijedanje u 1. i 3. osobi, (unutarnji) monolog, dijalog, opisivanje, vrste karakterizacije prema osnovnim osobinama lika (fizička, govorna, psihološka, sociološka, etička); uočava i prepozna je stilska izražajna sredstva, kao i vrste stiha, strofe i rime pri tumačenju i analizi književnih djela.	– HJ.OO.S.2.14. Povezuju obilježja određenog medija te ih razvrstavaju prema zadanim kriterijima.	
– HJ.OO.S.1.15. Razlikuju parafrazu (prepričavanje) od analize književnog djela.		

– HJ.OO.S.1.16. Imenuju filmske rodove (igrani, dokumentarni, animirani).		
---	--	--

NAPREDNA RAZINA

Specifična predmetna kompetencija 1 (SPK1)

Učenici razumiju uloge i značaj jezika i višejezičnosti. Imaju detaljnija znanja o gramatici hrvatskog jezika (naglascima, sastavu riječi, značenju padeža i glagolskih oblika, strukturi rečenice); poznaju strukturu rječničkog članka. Vladaju usmenim i pisanim oblicima potrebnim za školovanje, građansku i društvenu uključenost. Procjenjuju stilske postupke u književnom i neknjiževnom tekstu i tumače njihovu ulogu u ostvarivanju estetskih i značenjskih odlika raznih vrsta tekstova. Razumiju i uspostavljaju veze među književnosti i drugih umjetnosti, znanosti i tehnologije. Razvijaju osobni, nacionalni i kulturni identitet, svijest o pripadnosti europskom i svjetskom kulturnom nasljeđu na temelju djela hrvatske i svjetske književnosti, kazališne i filmske umjetnosti, znanstvene i kulturne baštine i raznih oblika medijske kulture.

Specifična predmetna kompetencija 2 (SPK2)

Učenici govore javno i pred većim slušateljstvom o temama iz jezika, književnosti i kulture. Uočavaju istraživačke i stvaralačke mogućnosti u procesu učenja jezika i književnosti i primjenjuju stečena znanja i vještine u svakodnevnom životu. Istražuju obilježja stilova vezanih uz rječnike i izbor odgovarajućih jezičnih izraza. Uspoređuju informacije iz raznih disciplina i medijskih izvora i kritički se odnose prema njima.

Specifična predmetna kompetencija 3 (SPK3)

Učenici razvijaju govornu i čitateljsku kulturu, kako radi vlastitog usavršavanja, tako i radi sudjelovanja u društvenom životu. Prate društvene promjene koje utječu na jezik, književnost, kulturu i znanost; brinu o održivu načinu života u zajednici. Njeguju humani i kritički odnos u dijalogu među kulturama. Spremni su iznijeti svoj sud, argumentirano ga obrazložiti, te za svoje izbore preuzeti odgovornost i sagledati njihov utjecaj na vlastiti život i život zajednice.

Ishodi obrazovnog ciklusa (IOC) – za kraj obveznog osnovnoškolskog obrazovanja:

Napredna razina:

SPK1	SPK2	SPK3
Učenici:	Učenici:	Učenici:
<ul style="list-style-type: none"> – HJ.OO.N.1.1. Razumiju i objašnjavaju osnovne uloge jezika (komunikacijsku i stvaralačku); poznaju pojmove jednojezičnosti i višejezičnosti i znaju odgovarajuće jezične prilike u Republici Srbiji. – HJ.OO.N.1.2. Određuju dužinu/kvantitetu naglašenog sloga i primjeniti pravila 	<ul style="list-style-type: none"> – HJ.OO.N.2.1. Analiziraju ključna obilježja strukture književnoga teksta (tematska, idejna, stilska, jezična i kompozicijska obilježja) koristeći se književnoteorijskom terminologijom. – HJ.OO.N.2.2. Procjenjuju ulogu upotrijebljenih stilskih sredstava (stilske 	<ul style="list-style-type: none"> – HJ.OO.N.3.1. Razumiju i rabe mogućnosti jezika, istražuju i izražavaju stavove o sebi, kao i o društvenim, kulturnim, moralnim, duhovnim i estetskim dimenzijama ljudskih iskustava; razvijaju osobni stil u verbalnom i neverbalnom izražavanju. – HJ.OO.N.3.2. Imaju interaktivan odnos prema medijima; prepoznaju razne vrste

naglašavanja u jednostavnim primjerima (unutarnji slogovi i jednosložne riječi).	figure, pripovjedne tehnike, slojevitost u značenju) u određenom kontekstu.	medijskih manipulacija i njihov utjecaj na oblikovanje stvarnosti.
– HJ.OO.N.1.3. Određuju glasovne promjene i primjenjuju književnojezičnu normu u vezi s njima.	– HJ.OO.N.2.3. Analiziraju problem, ideju ili poruku u književnom i neknjiževnom tekstu sagledavajući ih iz raznih perspektiva; pronalaze argumente, rangiraju i preispituju njihovu vrijednost i eventualno mijenjaju svoje stavove.	– HJ.OO.N.3.3. Njeguju pozitivne interakcije i suradnju u timskom radu uz ustrajnost i proaktivnost u ostvarivanju ciljeva; spremni su sudjelovati u aktivnostima zajednice i društva.
– HJ.OO.N.1.4. Dijele riječi na slogove u složenijim primjerima (refleks jata).	– HJ.OO.N.2.4. Uskladjuju svrhu, sadržaj i način izlaganja s komunikacijskom situacijom.	– HJ.OO.N.3.4. Uočavaju i prate razvoj i utjecaj umjetnosti, znanosti i tehnologije na pismenost i jezik; brinu o očuvanju kulturnopovijesnih spomenika, o sigurnosti i održivosti životne sredine.
– HJ.OO.N.1.5. Pronalaze i imenuju dijelove riječi u vezi s oblicima riječi (gramatičku osnovu i nastavak za oblik); znaju osnovna značenja padeža, imenuju infinitiv, jednostavne i složene glagolske oblike i pravilno ih upotrebljavaju u pisanju i govoru.	– HJ.OO.N.2.5. Sastavljuju razne vrste tekstova (biraju odgovarajuće dijelove funkcionalnih stilova i pripovjedne tehnike) iskazujući originalnost i kreativnost.	– HJ.OO.N.3.5. Upotrebljavaju čitateljsku pismenost da bi objektivno i kritički razmatrali sadržaj i oblik teksta, njegovu strukturu, žanr, način i stil pisanja; razlikuju činjenice od tumačenja, kao i autorove eventualne pristrasnosti i predrasude.
– HJ.OO.N.1.6. Imenuju osnovne tvorbene načine (prefiksacija, izvođenje, slaganje) i upotrebljavaju ih radi bogaćenja svojeg rječnika.	– HJ.OO.N.2.6. Istražuju i uspoređuju informacije iz raznih medijskih izvora vrednujući pouzdanost izvora i važnost informacija.	– HJ.OO.N.3.6. Čitajući i pišući, proširuju svoje vidike i razvijaju svoj misaoni i emocionalni svijet, uz spremnost da preuzmu odgovornost za izbore i odluke koji utječu na osobni život i život zajednice.
– HJ.OO.N.1.7. Analiziraju vrste zavisnosloženih rečenica i uviđaju njihov međusobni odnos u jezičnu sustav; primjenjuju osnovna pravila slaganja rečeničnih dijelova.	– HJ.OO.N.2.7. Upotrebljavaju gramatičko i pravopisno znanje pri pisanju i govorenju u problemskim zadatcima.	– HJ.OO.N.3.7. Njeguju humani i kritički odnos prema kulturnim različitostima i načinu na koji se književnošću i drugim umjetnostima može doživjeti i oblikovati svijet.
– HJ.OO.N.1.8. Određuju značenja nepoznatih riječi i izraza na temelju njihovog sastava i/ili konteksta u kojem su		– HJ.OO.N.3.8. Vrednuju jezik kao medij nacionalne kulture, nacionalnu kulturnu

upotrijebljeni; poznaju i upotrebljavaju riječi stranog podrijetla te određuju iz kojeg jezika riječ potječe.		baštinu i kulturnu raznolikost Europe i svijeta.
– HJ.OO.N.1.9. Tumače obilježja lirskoga, epskoga i dramskog roda u raznim književnim djelima i u prijelaznim književnim vrstama (npr. lirsko-epske vrste, balada).		– HJ.OO.N.3.9. Kritički procjenjuju kvalitetu medijskog sadržaja te njegov utjecaj na društvo i društvene pojave.
– HJ.OO.N.1.10. Uočavaju i opisuju jezična, strukturna i/ili estetska obilježja književnoga i neknjiževnog djela i upotrebljavaju ih u vrednovanju književnog djela te razvijanju vlastitog stila izražavanja.		